

AKILİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.E.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 03.07.2020

Sayı : 1082

Esin KARA

Konya Milletvekili

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” gerekçesi ile ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygıyla arz ederim. 25/06/2020

Esin KARA

Konya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gıda, Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köy İşleri	
Tarih :	07 Temmuz 2020	Esas No: 2/3012

TBMM
GENEL EVRAK
06 Temmuz 2020
No: 679199
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Tarımsal zararlılarla mücadele; bitkilerin hastalık, zararlı ve yabancı otların etkilerinden ekonomik ölçüler içinde korunması, ürünün ve kalitenin artırılmasıdır. Bu basit tanımdan da anlaşılacağı gibi, bir yandan ürünü ve kalitesini arttırmak, bir yandan da ekonomik kazanç hedeflenmektedir. Tarımsal zararlılarla mücadelede değişik yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden birisi de tarım ilaçlarının (pestisitlerin) kullanıldığı kimyasal yöntemlerdir. Ülkemiz önemli miktarda tarımsal üretime sahiptir. Özellikle taze sebze, meyve ve kurutulmuş bazı ürünleri ihraç ederek önemli döviz geliri elde edilmektedir. Başta ihraç ürünlerimiz olmak üzere tarımsal üretimimizde bilinçli ve denetimli pestisit kullanımı özellikle kalıntı sorununun önüne geçebilmek için son derece önemlidir.

Kimyasal uygulamalar modern bitki koruma yöntemi olarak gereklidir ve günümüzde de sürdürülmesinin en önemli nedeni budur. Ancak, pestisitlerin bilinçsiz ve kontrolsüz kullanımı sonucu, zararlı organizmalarda dayanıklılık oluşturabilmektedir. Riskleri ve kalıntılar yoluyla insan sağlığına ve çevreye olumsuz etki etmeleri nedeniyle zararlıları kesinlikle göz ardı edilmemelidir. Söz konusu riskler nedeniyle, özellikle gelişmiş ülkelerde pestisitler daha bilinçli ve kontrollü kullanılmaktadır. Türkiye’de tarım ilacı (pestisit) tüketimi, yıllar içerisinde sürekli ve düzenli bir artış göstermiştir. Hektara kullanılan pestisit miktarımız 1990’larda 400-500 gram iken 2006 yılında 705 gram’a kadar ulaşmıştır. Ancak, entansif tarım yapılan Akdeniz, Ege gibi bölgelerin tüketimi Türkiye ortalamasının çok üzerindedir. Ege ve Akdeniz Bölgeleri tüketim toplamı, genel olarak ülke tüketiminin %34’den fazlasını, hatta bazı yıllar %50’sine yakınına oluşturmaktadır. Bu alanlarda pestisit kullanımı diğer ülkelerin kullanım miktarlarına yaklaşmaktadır.

Pestisit formülasyonlarının içerdiği etkili madde ve diğer maddeler ile bunların fiziksel ve kimyasal özellikleri, pestisitlerin zararlı üzerindeki biyolojik etkisini, ürün üzerindeki kalıcılığını ve çevre ile insan sağlığına etkisini belirlemektedir. Pestisitlerin bıraktığı kalıntılar doğayı ve toprağı kirletmekte hatta yer altı sularına geçerek içme sularına karışmaktadır. Pestisitler insan sağlığına zarar vermekte, alerjiden kansere kadar birçok hastalıkta rol oynamaktadır. Pestisit kalıntılarının zararları açısından yapılan çalışmalar, Türkiye’de oldukça azdır. Elde edilen sonuçlara göre AB ülkelerine giden ürünlerimizin uygun bulunmayan partilerinde pestisit kalıntısı önemli bir sorun olarak görülmektedir.

Modern tarımsal uygulamalarda, pestisitlerin çevreye zarar vermeyecek düzeyde ve gerçekten gerekli olduğunda kullanılması benimsenmiştir. Bunun bir sonucu olarak, başta ABD olmak üzere, gelişmiş ülkelerde “düşük risk” ya da “doğa dostu” pestisitlerin kullanımı desteklenmektedir. Pestisitlerin gerek çevre, gerek sağlık ve gerekse ekonomik açıdan getirebileceği olumsuzluklar tarımsal açıdan gelişmiş teknoloji kullanan ülkelerde gayet iyi bilinmektedir. Ülkemizde de son 10 yılda pestisit formülasyonunda kullanılan 185 aktif madde AB ile eş zamanlı olarak Tarım Bakanlığı tarafından yasaklanmıştır. Geçtiğimiz günlerde 16 kimyasal için daha yasaklama kararı çıkaran bakanlık bu kimyasalların ithalatı yıl sonuna kadar sonlandırmayı planlamaktadır. Ancak bazılarının kullanımı gelecek yıl sonuna kadar devam edebilecek. Bilindiği gibi, ülkemiz ekonomisinde tarımın yeri çok büyüktür. Kimi tarım ürünleri ise, endüstri hammaddesi olduğundan ayrı bir öneme sahiptir. Bu nedenle ülkemizde pestisit kullanımı, bu kullanım biçiminden kaynaklanabilecek kalıntı ve hastalık artışı sorunu gözden geçirilmelidir. Tarım ürünlerimizde dış satışımızı sürdürebilmek ayrıca halk sağlığımızın ve toprak verimimizin korunmasını sağlamak amacıyla pestisit kullanımının tamamen yasaklanması gerekmektedir.

VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (50) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve izleyen bentler teselsül ettirilmiştir.

“51) Pestisit: Tarımsal üretimde kullanılan toksik etkili kimyasal maddeleri,

52) Pestisit benzeri maddeler: Pestisit gibi kullanılan veya bir kısmı bu kapsama giren; biyopreparatlar, böcek ve bitki gelişim düzenleyicileri, feromonlar ve diğer cezbediciler, beslenmeyi engelleyiciler, repellentler, tuzaklar, bitki aktivatörleri ve benzeri maddeleri,”

MADDE 2- 5996 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“i) Tarımsal üretimde pestisit ve pestisit benzeri madde kullananlar hakkında otuz bin Türk Lirası idari para cezası verilir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.